

Transhumanisme og menneskeverd

En av korona-krisens mest skremmende opplevelser gjaldt menneskeverdet og menneskets verdighet. Vi trodde dette var to av vår kulturs grunnfaste, urokkelige søyler. Men det som skjedde i en rekke land – ikke minst de anglo-saksiske – viste hvor skjøre disse verdiene var blitt. For makthaverne brydde seg jo ikke om individets ukrenkelighet da de satte de statlige maktapparatene i sving for å presse og true befolkningen til å la seg vaksinere. Grunnleggende demokratiske friheter og rettigheter ble skjøvet til side. I Østerrike ble f.eks. de som ikke ville la seg vaksinere, straffet med sviende bøter, i Australia med strenge bevegelsesrestriksjoner. Det viste seg også lett å etablere et regime av sensur, mobbing, meningsundertrykkelse, trusler og offentlig sjikane av selvstendig tenkende mennesker.

Ideen om det frie, ukrenkelige individ er tydeligvis svekket i samtidskulturen. Korona-krisen ble her et alarmsignal. Vi retter derfor i dette nummer fokus på spørsmålet om hva det vil si å være menneske; hva som gir tanken om menneskelig verdighet substans. Og her fremstår *transhumanismen* – dette nummerets hovedtema – nå som en stadig mektigere motspiller.

Ray Kurzweil er transhumanismens profet, og hans bok *The Singularity is near*, dens bibel. Han fremlegger her en visjon om mennesket inspirert av en nærmest sykkelig fascinasjon for datateknologi og kunstig intelligens. Transhumanismens budskap søker i første omgang å fylle det tomrommet som materialismens definisjon av mennesket som en organisme uten sjel og ånd har skapt. Ingen eksistensielle spørsmål har i dens tid fått virkelig meningsbærende svar.

Transhumanismen lanserer derimot en svært besnærende tanke; den lover oss at vi skal bli «lik gud», en *homo deus*. Men transhumanismen er elitistisk da dens langsiktige målsetning er å smelte utvalgte mennesker sammen med datamaskiner til en superrase, en herskerklasse som vil være andre mennesker overlegne. Denne visjonen ender opp i et dødsrike hvor ingen menneskelige verdier og egenskaper lenger eksisterer – skapt av en iskald, ikke-menneskelig, hjerte- og følelsesløs intelligens. Den egentlige trådtrekker bak transhumanismen fremtrer derved som et vesen fra dødsriket.

Menneskeheten står i dag utvilsomt ved en skillevei, i et valg mellom det frie menneskets videreutvikling i en oppadstigende kosmisk evolusjon, eller en utvikling bort fra det menneskelige og ned i elektrisitetens, datamaskinenes og den kunstige intelligensens underverden. Den tyske transhumanisten Christian Bauckhage skildrer i et intervju (*Die Welt*, 23.03.23) hvor tilspisset denne kampen er: «Utviklingen i de neste fem årene vil overskygge alt vi hittil har sett – gjennom hele menneskehetens historie. Vi kan snakke om begynnelsen til en ny tidsregning».

Stadig flere har i dag oversanselige erfaringer, mens materialismen samtidig slår dypere og dypere røtter. Mot en åndelig lysverden stiller transhumanismen frem et materialistisk dødsrike. Mot reinkarnasjonstanken lover transhumanismen et evig liv i «skyen». Ja, i virkeligheten utspiller det seg en veldig kamp rett foran øynene på oss. Og den kampen, som nå synes å tre inn i sin avgjørende fase, er en kamp om menneskets sjel og ånd og fremtid.

Det blir en av Cogitos viktigste oppgaver i tiden fremover å motvirke og avsløre transhumanismens anti-menneskelige agenda. Samtidig ønsker vi å skape et forum og en møteplass for frihetsstrebende mennesker, som tror på menneskeverdet og mennesket som «verdens største under» – slik bl.a. antikkens kanskje største esoteriker, Hermes Trismegistus, uttrykte det. Skjønt transhumanismen ifører seg humanismens klær, er den i virkeligheten en omkalfatrende anti-humanisme.

Og *underet menneske* har utallige fasetter, ja, det er rikt som hele kosmos. Vi prøver derfor i dette nummeret gjennom mange vinklinger; gjennom filosofiske betraktninger og dyptgripende tenkning, i artikkel- og essayform, gjennom dikt og novelle samt bokomtaler å bidra til et begynnende svar på spørsmålet om hva et menneske er.

God lesning!

Redaksjonen